

THORKILD FOGDE

Justitsministeriet
Politikontoret

Polititorvet 14
1780 København V
Telefon: 3314 8888

21. juli 2020

J. nr.: 2020-041659

Orientering om gennemgang af yderligere straffesager, hvor dna-bevis er anvendt ved sammenligning af en sporprofil med 16 dna-systemer og en personprofil med 10 dna-systemer.

1. Rigsadvokaten orienterede den 18. maj 2020 Justitsministeriet om en konkret straffesag, hvor en person var blevet dømt på baggrund af bl.a. et dna-bevis, men hvor en supplerende dna-analyse viste, at han formentlig var uskyldig.

Den 18. juni 2020 orienterede Rigsadvokaten Justitsministeriet om, at Rigsadvokaten og Rigspolitiet efter nærmere overvejelse havde besluttet at anmode politikredsene om at foretage en gennemgang af i alt ca. 3.450 sager, hvor der tidligere er udarbejdet erklæring fra Retsgenetisk Afdeling baseret på en dna-sporprofil med 16 dna-systemer holdt op imod en dna-personprofil med 10 dna-systemer. Det drejer sig om sager, hvor sporprøven er typebestemt efter oktober 2011, mens personprofilen er optaget i dna-profilregisteret før juni 2012, og hvor der ikke efterfølgende er foretaget opgradering af dna-personprofilen.

I forlængelse af denne beslutning har Rigspolitiet den 3. juli 2020 fremsendt materiale med information om sager samt vejledning til politikredsene, som har påbegyndt gennemgangen.

I forbindelse hermed har Rigspolitiet identificeret yderligere sager, hvor der - som i de oprindelige ca. 3.450 sager - er foretaget sammenligning mellem en sporprofil med 16 dna-systemer og en personprofil med 10 dna-systemer, men hvor sagerne ikke indgår i de oprindeligt fremsendte lister til politikredsene.

De nye sager vedrører sammenligninger, hvor der i sagen har været identificeret en mistænkt, og hvor politikredsen har anmodet om sammenligning af en fundet sporprofil med den mistænkte persons profil.

2. De oprindelige sagslister med i alt ca. 3.450 sager er udarbejdet med udgangspunkt i politikredsenes anmodninger om sammenligning af en sporprofil med alle personregistreringer i politiets dna-register (CODIS). Disse sager benævnes registermatch, idet de fremkommer ved at et uidentificeret dna-spor matcher en tilfældig personprofil i dna-registeret (et såkaldt "cold hit").

Situationen forekommer f.eks. i sager, hvor politikredsen har optaget et spor på gerningsstedet, men ikke har en mistænkt i sagen. Ved søgningen fremkommer et match mellem sporet og en person, som i forvejen er registreret i dna-registeret, hvilket politikredsen informeres om. Dette betegnes som et "cold hit", idet der ikke umiddelbart er andre forhold, som har peget på personen i forbindelse med efterforskningen. Det svarer dermed til situationen i den straffesag, som har givet anledning til den iværksatte gennemgang af sagerne.

3. Nationalt Kriminalteknisk Center (NKC) har i samarbejde med Retsgenetisk Afdeling (RGA) imidlertid nu identificeret yderligere ca. 5.000 sager, som ikke er omfattet af den igangsatte gennemgang, men som efter Rigsadvokatens og Rigspolitiets opfattelse også bør gennemgås.

De yderligere sagslister omhandler sager, hvor dna-match ikke er fremkommet på baggrund af en ren registersøgning i NKC, men hvor politikredsen har fået afprøvet, om en konkret person med en i forvejen kendt dna-profil i registret kunne knyttes direkte til dna-spor i sagen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis et vidne har udpeget en bestemt person, hvis teledata peger på pågældende, eller hvis der i øvrigt er konkrete beviser imod vedkommende. RGA har herefter foretaget en konkret sammenligning af dna-sporet med den mistænkte persons dna-profil, og der er udarbejdet en sammenligningserklæring herpå, som er fremsendt til politikredsen med kopi til NKC.

Hvis der, som i de ca. 5.000 sager, konstateres match mellem dna-sporet og den mistænkte person, gennemføres der ikke i sådanne situationer tillige en generel søgning på sporet i dna-registeret, idet der allerede er et match til en konkret person.

Da konkrete sammenligninger af dna-spor mod en mistænkt person ikke registreres i systemerne på samme måde som de generelle søgninger i dna-registeret, og da Rigspolitiet i første omgang beklageligvis ikke var opmærksom herpå, indgik sager af denne type ikke i de først udsendte sagslister på i alt ca. 3.450 sager.

De yderligere sager er nu konkret identificeret ved, at der er foretaget et udtræk direkte fra RGA's systemer over sager, hvor der er foretaget sammenligninger mellem spor i 10 dna-systemer og personer i 16 dna-systemer, og hvor sammenligningen ikke er foretaget på baggrund af et registermatch. Dette udtræk er efterfølgende kvalificeret ved at sammenholde data med sagsinformation fra POLSAS.

Da der i de yderligere ca. 5.000 sager er forhold, som har medført, at mistanke i sagen allerede er rettet mod en bestemt person (tilstedeværelse af "forhåndsodds"), og da der kun er foretaget dna-sammenligning med en konkret personprofil, må det umiddelbart antages, at den statistiske risiko for, at der ved en opgradering af personprofilen fra 10 til 16 dna-systemer vil fremkomme

et væsentligt andet resultatet, er betydeligt mindre i disse sager end i sager med "cold-hits", hvor mange tusinde personprofiler er gennemløbet.

Det må dog antages, at der også blandt disse sager vil være fældende afgørelser, hvor dna-beviset er indgået som en præmis for domfældelsen. Rigsadvokaten og Rigspolitiet har derfor vurderet, at den iværksatte gennemgang også bør omfatte disse sager, og der er derfor nu klarlagt sagslister herover til udsendelse til politikredsene.

4. Ved gennemgangen af sagerne på både den oprindelige liste med generelle søgninger og den supplerende liste med konkrete sammenligninger forudsættes det fortsat, at verserende sager og sager med fældende afgørelse, hvor straffen endnu ikke er udstået, gennemgås hurtigst muligt. Herefter prioriteres sagerne på de først fremsendte lister med "cold hits" frem for sagerne på de nye lister, hvor dna-sammenligningen er foretaget på baggrund af en eksisterende mistanke mod en konkret person.

Den lokale anklagemyndighed har ved modtagelse af de fremsendte lister fastsat lokale retningslinjer for sagsgennemgangen i politikredsen og fører tilsyn med denne. De fastsatte retningslinjer er sendt til den regionale statsadvokat og vil også gælde de nye sager.

Gennemgangen vil i øvrigt følge de retningslinjer, som fremgik af Rigsadvokatens orientering af 18. juni 2020.

Den betydelige forøgelse af antallet af sager gør det dog nødvendigt at forlænge den tid, som politikredsene har fået til gennemgangen. Gennemgangen, der oprindeligt var forudsat afsluttet senest den 31. oktober 2020, forventes nu færdiggjort inden udgangen af 2020.

Med venlig hilsen

Thorkild Fogde
rigspolitichef

